

België heeft meer bemiddelaars voor Roma nodig!

5/11/2009

Perstekst

Vandaag staat in de Standaard te lezen dat er zopas 'een sloppenwijk van Roma ontdekt is' in Gent. Eindelijk krijgen we met onze eigen ogen te zien hoe dat miljoenen Roma in Europa moeten leven, overleven. En ja, weer horen we dat het vooral een Europees probleem zou zijn, dat vooral op Europees niveau moet aangepakt worden. Beste mensen, wij zijn Europa, België máákt deel uit van Europa. Roma bevinden zich overal in Europa en zullen hier, ook in België, altijd zijn. Dus: Laten we in eigen boezem kijken en eindelijk zelf deze problematiek serieus aanpakken.

Om nog duidelijker te zijn. Het is datzelfde Europa dat reeds sinds enkele jaren al haar lidstaten, ook de West-Europese, hieromtrent op hun eigen verantwoordelijkheden wijst. Zo keurde het Europees Parlement vorig jaar nog een resolutie goed over een "Europese Roma-strategie". Hierbij worden de lidstaten met aandrang opgeroepen om zelf het voortouw te nemen en "inspanningen te vergroten om de integratie van de Roma te bevorderen en hun grondrechten als Europese burgers te waarborgen" (Art.3). Ook naar België toe vroeg bijv. het VN-Comité voor Racismebestrijding in haar laatste rapport de Belgische staat meer nadruk te leggen op de onderwijs- en jobkansen van Roma.

Nochtans worden de enkele Roma-werkingen van integratiecentra en bemiddelaars die als brugfiguren tussen de Roma en de burgermaatschappij fungeren in ons land dagelijks bijna letterlijk bedolven onder de (vaak wanhopige) vragen van reguliere diensten, scholen en andere instanties omtrent Roma-families en hun multiproblematische situaties. En ja, deze professionals die met Roma werken zijn het erover eens: hoe groot de sociale en culturele kloof tussen Roma en de rest van de samenleving ook kan zijn, toch valt er te werken met Roma. Roma-bemiddelaars en brugfiguren in Brussel, Gent en Sint Niklaas bewijzen al sinds jaren dat antwoorden kunnen geboden worden op deze complexe thematiek. Maar waar iedereen om schreeuwt, in deze en vele andere steden te lande is: geef ons méér bemiddelaars!

Nochtans bulken alle beleidsaanbevelingen vanuit integratiecentra, Roma-werkingen, Koning Boudewijnstichting e.d. reeds jaren van de dringende vraag naar bemiddelaars. 4 jaar geleden was het bijna zover. De toenmalige Minister van Sociale Integratie en Gelijke Kansen beloofde 12 bemiddelaars in 5 Belgische steden om Roma-kinderen naar school te krijgen. Dit project werd in professionele middens heel warm verwelkomd, maar is tot nog toe dode letter gebleven. De interesse en nieuwsgierigheid naar Roma en hun aparte cultuur is, ook op kabinetten van beleids mensen meestal groot, maar de daadkracht om effectief actie te ondernemen is voorlopig minimaal.

Laten we terugkeren naar de Roma in Gentse barakken. Het Gentse stadsbestuur en het lokale netwerk van sociale organisaties en vrijwilligers hebben in het verleden reeds hun inzet getoond bij het trajectmatig werken met Slovaakse Roma die oorspronkelijk in gekraakte panden woonden. Belangrijk hierbij is dat er een wederzijdse relatie ontstaat,

gebaseerd op vertrouwen en respect, niet op liefdadigheid. Het tot stand brengen van vertrouwensrelaties is een voorwaarde om andere doelen te bereiken. En het zijn bemiddelaars, al dan niet van Roma-origine, die deze relaties kunnen vergemakkelijken en versterken. Ze hebben een goed inzicht in de logica van de Roma enerzijds maar ook van de maatschappij anderzijds. En dan constateer je dat je bij het werken met Roma bepaalde principes moet respecteren die je als buitenstaander niet kent of gebruikt. Dan begrijp je ook dat Roma het allerbest gediend zijn met duidelijkheid rond rechten en plichten, geen inpamperende maar een coherente en vooral consequente aanpak. En dan merk je zelfs dat de beste manier om de “Roma-zaak” te dienen is hen te behandelen als gelijkwaardige burgers met potentieel, niet als hulpelozen, marginalen of slachtoffers.

Koen Geurts

Stafmedewerker Roma en Woonwagenbewoners

Regionaal Integratiecentrum Foyer Brussel